

DRIE PERSPECTIEVEN VANUIT VERSCHIL- LENDE GENERATIES MELKVEEHOUDERS DIE ZIJN AANGESLOTEN BIJ CONO KAASMAKERS.

Wat zijn – to the point – de antwoorden van Lou Kramer, Annie Kregel en Sjoerd van der Helm op drie vragen over hun coöperatie?

Coöperatieve Zuivelonderneming CONO b.a. is een coöperatie van melkveehouders, met een kaasmakerij midden in de Beemsterpolder. De coöperatie hecht aan duurzaam produceren en maatschappelijk verantwoord ondernemen. CONO Kaasmakers is bekend van Beemster kaas en werkt daarnaast ook samen met de ijsmakers van Ben & Jerry's.

DOOR: Cynthia Griffioen

FOTO'S: Patrick van der Sande

De nieuwe kaasmakerij is een **echt paradepaard**

OP WELK ASPECT VAN DE COÖPERATIE BENT U MEEST TROTS?

De kracht van CONO spreekt voor mij het meest uit de ledenvergaderingen die 2 keer per jaar worden gehouden omdat ze duidelijk de betrokkenheid van de leden laten zien. Ik ben er bijzonder trots op dat het plan voor de nieuwe kaasmakerij in de ledenvergadering in 2011 met een grote meerderheid van maar liefst 98% is aangenomen. Daar is natuurlijk een heel intensief proces aan voorafgegaan. De duurzame kaasmakerij is in 2014 officieel geopend en is een echt paradepaard geworden. Dat geldt ook voor de voorlopersrol die CONO nog steeds heeft als het gaat om duurzaamheid en weidegang. Het heeft navolging gekregen; de hele melkveehouderijsector heeft dit omarmd. Ik kijk met een goed gevoel terug op mijn actieve bestuurlijke betrokkenheid bij CONO en ben blij dat ik een bijdrage heb mogen leveren aan het goed functioneren van de coöperatie en haar onderneming.

BENT U ZICH BEWUST VAN DE VERSCHILLENDE GENERATIES BINNEN UW COÖPERATIE?

Ja, dat speelt zeker een rol; ik zie het thuis al in het bedrijf. Jongeren hebben een andere kijk op de maatschappij en ook op hoe de coöperatie zich ontwikkelt. Ook zij stellen zich terecht weer de vraag welke rol de coöperatie als het verlengstuk van het eigen bedrijf zou moeten vervullen om de consument te kunnen beleveren. Oudere generaties leunen iets meer op oude gedachtepatronen. De nieuwe generatie stelt telkens de vraag "Wat kunnen we ermee?" De maatschappij verhardt, in die zin is een andere kijk op de samenleving ook positief.

WAAR STAAT UW COÖPERATIE OVER 10 JAAR?

Ik ga ervan uit dat CONO nog zeker een rol van betekenis heeft. Het is wel spannend hoe de markt en de wereld economie zich ontwikkelen. We hebben een eigen kaaskwaliteit en kaasmaak die door de consument op waarde wordt geschat. En ja, het aantal leden daalt, maar de groeitendens bij de individuele bedrijven is er nog steeds. Positief aan coöperatief ondernemen is dat je op zoveel manieren invloed kunt uitoefenen op de onderneming, vanuit het lidmaatschap maar ook bestuurlijk. Ik hoop voor de toekomst dat alle coöperatieleden zich hiervoor inzetten en dit ook zo blijven ervaren. —

LOU KRAMER

Lou Kramer is 71 jaar, getrouwd, en vader van 4 dochters en 1 zoon. Het melkveebedrijf Veld en Dorpzicht in Assendelft heeft hij vier jaar geleden aan zijn zoon overgedragen. Hij helpt nog alle dagen op het bedrijf dat 200 koeien telt. Tot december 2016 was Lou bestuurslid bij CONO Kaasmakers. Hij was 12 jaar bestuurlijk betrokken bij de coöperatie, waarvan de laatste 8 jaar als vicevoorzitter. Ook voor LTO en het waterschap was hij jarenlang bestuurlijk actief.

ANNIE KREGEL

Annie Kregel is 51 jaar en heeft samen met haar man Henk vier kinderen. In 1986 zijn ze gestart met hun melkveebedrijf. In 2006 hebben zij het bedrijf verplaatst naar de huidige locatie in Zuidschermmer en later samengevoegd met het bedrijf van schoonzoon Sjoerd en zijn ouders. Samen met zoon Lars hebben ze een maatschap. Annie werkt als teamleider radiologie bij het NWZ Ziekenhuis en is sinds 2006 lid van de Raad van Commissarissen van CONO Kaasmakers.

Verbondenheid geeft identiteit, verantwoordelijkheid en trots

OP WELK ASPECT VAN DE COÖPERATIE BENT U MEEST TROTS?

We maken het topproduct Beemster kaas en hebben een transparant verhaal over weidegang en duurzaamheid. We hebben met Caring Dairy een programma dat is gericht op het verduurzamen van de hele keten van koe tot kaas. Daarnaast vind ik het geweldig dat wij als coöperatie een mooie, nieuwe kaasmakerij hebben gebouwd. Het is een industrieel pand passend in het werelderfgoed Beemster en heeft zelfs prestigieuze architectuurprijzen gewonnen. Ik ben ook trots op het feit dat het personeel van CONO Kaasmakers dezelfde bevoegenheid heeft als de leden.

BENT U ZICH BEWUST VAN DE VERSCHILLENDE GENERATIES BINNEN UW COÖPERATIE?

Ik zie eigenlijk niet zozeer grote verschillen in de generaties, maar meer in de achtergronden van leden. Uit welke omgeving en welk gezin een lid afkomstig is, is van grotere invloed dan leeftijd. Progressieve leden gaan makkelijker mee met ontwikkelingen in de samenleving en dat is zeker niet leeftijdgebonden. In de zuivel is het van belang om verbinding te houden met de maatschappij – zij kopen immers onze producten! Jongeren overleggen door het gebruik van WhatsApp, mail en social media, snel en effectief. Daar kunnen wij als Raad van Commissarissen nog van leren.

WAAR STAAT UW COÖPERATIE OVER 10 JAAR?

Duurzaamheid zit in de genen van CONO. Dat zal over 10 jaar zeker niet anders zijn. We hebben ons dan nog meer verbonden met de regio waarin wij werken en wonen. De uitdaging wordt om zoveel mogelijk van het benodigde voer, energie en meststoffen in de regionale kringloop te houden. De grootste groep leden van CONO woont en werkt in het westen van het land en is de "hofleverancier" van de Noord-Hollandse weidemelk voor Beemster kaas. Hopelijk hebben we binnen 10 jaar ook een merk voor de leden uit het oostelijk deel van Nederland. Verbonden zijn aan een product geeft identiteit, verantwoordelijkheid en trots. In het regionale zit onze kracht. Uit dat grondbeginsel is er al een wereldproduct in de markt gezet en het zou fantastisch zijn als we daar nog een label aan zouden kunnen toevoegen. —

Jongeren moeten zich meer betrokken voelen

OP WELK ASPECT VAN DE COÖPERATIE BENT U

MEEST TROTS?

CONO Kaasmakers is een relatief kleine coöperatie met ruim 400 leden, maar heeft met de Beemster kaas een product met een heel sterk marktaandeel in handen. Het is een sterk merk waar we trots op zijn. Natuurlijk, onze boeren moeten er wel wat voor doen, maar krijgen dan ook loon naar werken. De coöperatie betaalt steevast een van de hoogste melk-prijzen in Nederland uit. Het hoge percentage weidegang en ons duurzaamheidsprogramma Caring Dairy maken ons onderscheidend in de zuivelmarkt, en dat moeten we zo zien te houden. Het kleinschalige karakter van de coöperatie zorgt er trouwens ook voor dat er, bijvoorbeeld tijdens vergaderingen, echt wordt geluisterd naar de leden, we zijn geen nummers.

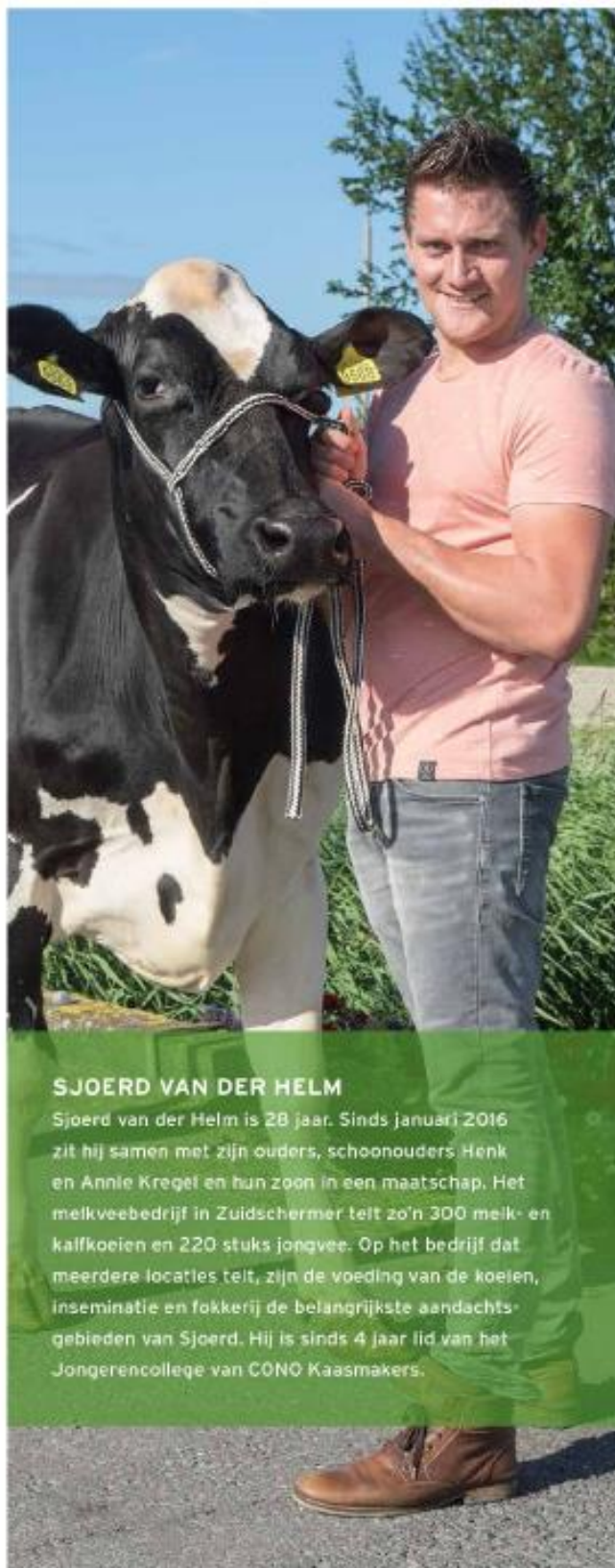
BENT U ZICH BEWUST VAN DE VERSCHILLENDE

GENERATIES BINNEN UW COÖPERATIE?

Ik ben me daar zeker van bewust. De jonge generatie zou in mijn ogen nog wat strijdvastiger kunnen zijn; het is zoals het is. Terwijl het voor het collectief ook veel beter is als meer jongeren instromen. Jongeren moeten zich meer betrokken voelen bij de coöperatie, en alle inspraakmogelijkheden benutten. Dat geldt niet alleen voor CONO maar ook voor andere coöperaties. Ik ben geen vergaderboer, maar wilde graag meer weten over waar onze melk naar toe ging. Ik ben ingegaan op de uitnodiging om aan het Jongerencollege deel te nemen en vind dat heel interessant. Het is belangrijk dat jongeren zich verdiepen in de keten waar hun bedrijf deel van uitmaakt!

WAAR STAAT UW COÖPERATIE OVER 10 JAAR?

Ik hoop en verwacht dat we als coöperatie met onze producten nog steeds een bijzondere positie in de zuivelsector innemen. Onze voorloperrol verandert wel, de concurrentie komt steeds dichterbij op het gebied van duurzaamheid en weidegang. CONO is dit jaar gestart met een pilot voor de productie van gmo-vrije melk. Wellicht bieden dit soort ontwikkelingen in de maatschappij volop nieuwe kansen voor de coöperatie en haar leden. —

SJOERD VAN DER HELM

Sjoerd van der Helm is 28 jaar. Sinds januari 2016 zit hij samen met zijn ouders, schoonouders Henk en Annie Kregel en hun zoon in een maatschap. Het melkveebedrijf in Zuidschermmer telt zo'n 300 melk- en kalfkoeien en 220 stuks jongvee. Op het bedrijf dat meerdere locaties telt, zijn de voeding van de koeien, inseminatie en fokkerij de belangrijkste aandachtsgebieden van Sjoerd. Hij is sinds 4 jaar lid van het Jongerencollege van CONO Kaasmakers.